

## **ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З КУРСУ «ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»**

**Тема 1. Соціальна реальність як об'єкт дисертаційного дослідження з соціології (2 год.)**

### **План**

1. Поняття «соціальна реальність»; його визначення у філософії та соціології.
2. Основні підходи та методи аналізу соціальної реальності в соціології.
3. Структура соціальної реальності в умовах сучасного світу.

**Тема 2. Теорія і методологія дисертаційного дослідження зі спеціальності 054 «Соціологія» (6 год.)**

### **План**

1. Співвідношення понять «концепт», «поняття», «концепція», «теорія», «парадигма», «методологія».
2. Сучасні соціологічні теорії: проблеми визначення і демаркації.
3. Метاپарадигмальні зрушення в сучасній соціології.

**Тема 3. Презентація теоретико-методологічних засад дисертаційних досліджень аспірантів**

### **Рекомендована література**

#### *Базова*

1. Соціологічна теорія: традиції та сучасність : навчальний посібник / за ред. А. Ручки. К. : ІС НАНУ, 2007. С. 7-49.
2. Штомпка Петр. Формирование социологического воображения: значение теории // Социс. 2005. № 10. URL: [http://www.ecsocman.edu.ru/socis/volumes.html?year=2005&j\\_num=18810725](http://www.ecsocman.edu.ru/socis/volumes.html?year=2005&j_num=18810725)
3. Шубкин В. Н. Социология и общество: Научное познание и этика науки. Монография. М. : ЦСПиМ, 2010. 424 с.

#### *Допоміжна*

1. Андреев Э.М., Данченко-Морозова Л.В. Социальный реализм и «двойная реальность» в контексте формирования новой социально-политической реальности // Гуманитарные, социально-экономические и общественные науки. 2014. № 11-1. С. 97–102.
2. Балдицына Е.И. Онтологические основания теории социальных изменений: детерминизм и индетерминизм социальной реальности // Наука. Инновации. Технологии. 2010. № 3. С. 167–171.
3. Бакиров В.С. Социология в Украине // Сучасний стан і перспективи розвитку соціології в Україні та Європі. Матеріали міжнародних соціологічних читань пам'яті Н. В. Паніної / За наук. ред. Є. І. Головахи та О. Г. Стегнія. К. : ІС НАНУ, 2009. С. 20-25.

4. Бакиров В. С. Социальное познание и общение в постиндустриальном мире // Научно-практический журнал. Філософія людського спілкування. Філософія, психологія, соціальна комунікація. 2009. № 1. С. 19-27.
5. Бакуменко В. Д., Руденко О. М. Інноваційні фільтри в науковому пізнанні суспільних процесів // Науковий вісник АМУ. Серія : Управління. К. : ВПЦ АМУ, 2009. Вип. 2 (8). С. 19-26.
6. Бергер П., Лукман Т. Социальное конструирование реальности. Трактат по социологии знания / пер. Е. Д. Руткевич. М.: Медиум, 1995. 323 с.
7. Борисова А.В. Имидж как феномен социальной реальности // Вестник УРАО. 2012. № 1. С. 68–70.
8. Будон Р. Место беспорядка. Критика теорий социального изменения. М. : Аспект пресс, 1998. 284 с.
9. Гвишиани Н. Язык научного общения: вопросы методологии М. : Изд-во ЛКИ, 2008. 280 с.
10. Головаха Є. Соціологічне знання: специфіка, критерії науковості та перспектива розвитку // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2004. № 1. С. 5-13.
11. Грицанов А.А. Социальная реальность: осмысление основных парадигм // Вопросы социальной теории. 2008. Т. 2. С. 133–147.
12. Зборовский Г. Е. Мультипарадигмальная модель теоретической социологии // Социс. 2008. № 4. С. 3-15.
13. Здравомыслов А. Г. К вопросу о культуре социологического мышления [Электронный ресурс] // Официальный сайт ИС РАН. 2008.
14. Карлсон Ю.В. Социальная реальность в условиях современного информационного общества: социально-философская рефлексия // Философские проблемы информационных технологий и киберпространства. 2012. № 1. С. 62-71.
15. Качанов Ю. Л. Що таке соціологічна теорія? // Социс. 2002. № 12. С. 15-21.
16. Кирдина С. Г. Современные социологические теории: актуальное противостояние? // Социологические исследования. 2008. № 8. С. 18-28.
17. Клименко А.И., Балахонский В.В. Социальная реальность как поле образовательных объективаций жизни // Вестник СПбГУ МВД России. 2015. № 1 (65). С. 232–238.
18. Колосова О.Ю. Социальная синергетика в управлении социальными системами // Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и социология. Вопросы теории и практики. 2011. № 1. С. 118–120.
19. Коркюф Ф. Новые социологии / Пер. с фр.; науч. ред. Н. А. Шматко М. : Институт экспериментальной социологии; СПб.: Алетейя, 2002. 172 с.
20. Кравченко С. А. Динамика социологического воображения: всемирная культура инновационного мышления. Монография. М. : Анкил, 2010. 392 с.
21. Левада Ю. А. Что может и чего не может социология (запись публичной лекции на Полит.ру, вступительное слово Б. Долгина) // Социс. 2010. № 1. С. 149-160.
22. Мнацаканян М. О. Модерн и постмодерн в современной социологии // Социс. 2008. № 12. С. 46-53.

23. Молодов О.Б., Каминский В.С. Теоретико-методологические подходы к исследованию социальной реальности // Экономические и социальные перемены: факты, тенденции, прогноз. 2017. Т. 10, № 2. С. 150-163. DOI: 10.15838/esc/2017.2.50.8
24. Открытость будущего: модернность и общественные науки. Интервью с Питером Вагнером // Журнал социологии и социальной антропологии. 2009. №2. С. 5-20.
25. Плахов В. Д. Социология как дискурс / дискурсы // Социс. 2011. № 6. С. 60-65.
26. Подвойский Д. Г. Языки социологии: многословие или какофония? // Социс. 2011. № 5. С. 3-9.
27. Резник Ю. М. Социальная теория и теоретическая социология на пути интеграции // Социологические исследования. 2007. № 9. С.-17-24.
28. Романовский Н. В. Современная социология: детерминанты перемен // Социс. 2009. № 12. С. 26-35.
29. Светлов В. А. История научного метода. М. : Академический проект, 2008. 704 с.
30. Танчер В. В. Пошуки шляхів інтеграції соціологічного знання // Соціологія : навчальний посібник. Вид. 4-те. К. : Знання, 2008. С. 412-417.
31. Татарова Г. Г. Методологическая травма социолога. К вопросу интеграции знания // Социологические исследования. 2006. №9. С. 3-12.
32. Тарасенко Валентин. Соціальне, суспільне та соціологічне пізнання // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2006. № 4. С. 52-68.
33. Шафранов-Куцев Г. Ф. Социологическое знание в системе социально-гуманитарной подготовки студентов / Г. Ф. Шафранов-Куцев // Социс. 2010. №5. С. 118-123.
34. Штомпка П. Одна социология или много? // Журнал социологии и социальной антропологии. 2009. № 4. С. 37-48.
35. Ядов В. А. Современная теоретическая социология как концептуальная база исследования российских трансформаций: Курс лекций для студентов магистратуры по социологии. Изд. второе, исправл. и дополи. СПб. : Интерсоцис, 2009. С. 11 -27.
36. Яковенко Ю. І. Методологічна травма в соціологічних полях України // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». 2018. Випуск 39. С. 9-27.
37. Wealington B. L., Cunninham C. J. L., Pittenger D. J. Research methods for the behavioral and social sciences. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, 2010. 647 с.